

Ex quibus constat, quod non modò lux, sed etiam ejus vehiculum tendat ad corporum exaltationem; in tantum quidem, ut etiam, quando propter exiguitatem suam non potest opus illud perficere, tum soleat huc atque illuc à latere, videlicet dextrorsum & sinistrorsum, vel antrorsum atque retrorsum corpora & animalia columnis seu pedibus statuminata, sursumque & deorsum, eo modo, quo dictum est, movere. Sed, ut artificialia ista omittamus, videmus quoque eandem dispositionem in plantis; quippe in quibus lucis portiones è terra exurgentes, sursum versus locum suum connaturalem cum tota sua massa corporali, præeuntibus in auxilium Solis radiis, se attollunt. Atque ut jam animalium disquisitioni insistamus, ab ancilla quadam audi vi, quod aliquando cattam seu fellem quandam seniore[m] & majorem, ob insignem ejus rapacitatem, ubi in ipso gula & ingluviei actu eam inopinantem apprehenderat, inclementer pedibus suis, telo alio destituta, & tamen presentis occasionis opportunitatem è manibus dimittere nolens, conterere, atque ita conculcando suffocare tentaverit: Ubi verò uno pede suo gutturi felis apposito, alteròque cordi ejus impresso & affixo, erecta constitit, bello exitiali sine ulla commiseratione miserum istud animalculum propter voracem ejus gulam crucians & affligens, percepit tantam in corpore ejus vim, tantumque in exigua illa parte, & quasi scintilla lucis seu actus ei inclusi vigorem atque efficaciam, ut admiratione quadam percussa assidue vereretur, ne quando, & vel non obstante etiam onere tanto, in altum elevata, dejiceretur, dum videlicet sensis, ingentem Spiritus inclusi vigorem sursum evehere, & in altum elevare corporis sui mole[m]. Ex his igitur evidentissimum est, quod Spiritus vitalis cum sua luce agente vim maximam habeat, non solum in rebus arte factis, in quibus videlicet spiritus aërei locum obtinet sal nitri, utpote quod nihil aliud est, quàm aër congelatus, & lucis vicem supplet natura illa sulphurea, cujus natura lucida in actum deducta movetur virtute illius Spiritus, sed etiam in rebus vegetabili-

bus; quippe in quibus Spiritus æthereus radium solarem, illis inclusum, versus patriam suam sursum ducit (quò etiam ille, nisi impedire eum gravis aër cum elementis adhuc gravioribus terræ & aquæ, facillimè ascenderet) atque adeò quoque in ipsis animalibus ignobilioribus, quibus, uti suprâ diximus, vis aliqua cœli rationalis inest: Unde fit, ut eorum lux ad corpora gravia elevanda efficacior atque fortior sit, quàm lux illa vegetabilium, à solo orbe solari derivata. Nam diligenter considerandum est, quod uti lux cœli empyrei fortior est, quàm lux cœli medii, atque hæc iterum fortior est, quàm lux cœli infimi, ita quoque ubi aliqua horum luminum portio prædominatur, ibi fortior aut debilior reperitur motus & effectus versus superiora. Hinc, uti antea dictum est; mineralium fixitas & immobilitas; quorum anima ex luce cœli infimi sive tertiaria producta est; Unde propter lucis debilitatem & materiæ fortitudinem accòpactam naturâ circa centrû quiescunt. Sic etiam planta, licet vivacior sit minerali, ita ut supra terram assurgat, pede tamen affigitur terræ, nec per se moveri potest. At verò animal liberum est, corpusque suum huc atque illuc localiter movere, atque saltu corporis sui onus à terra nonnunquam elevare cernitur: Unde evidentissima est creaturarum differentia in lucis & spiritus ei correspondentis dispositione. Veruntamen priusquam ad describendam lucis humanæ excellentiam, omnes alias lucis species in cæteris creaturis superantem, accedamus, obiter hîc & leviter tantùm perstringendo, mentionem faciemus cujusdam experimenti à nobis excogitati; ex quo quidem duo notabilia didicimus; videlicet primò, quod lux humana sit longè dignior, excellentior & potentior ad elevandum corpus in altum, quàm lux cæterorum animalium. Namque si animalis alicujus viventis pondus exploretur, atque tum iterum idem illud animal strangulatum sine ulla sanguinis aut excrementorum amissione, appendatur trutinæ, percipietis, corpus illud mortuum longè gravius esse, quàm fuit vivum. Atque hæc quidem omnes animadvertunt differentiam inter vivos & eorum cadavera. Unde manifestum est, quod animal illud levitatem suam à luce vitali & spiritu tali habuerit, ut potè quæ egerunt assiduè actione sursum tendente; Sed quoniam corpus grave illis impedimento fuit, ad latera tantùm & antroorsum ac retrorsum solummodò moverunt; Atque hæc est causa, cur levius sit animal vivum, quàm post mortem. Sic etiã videmus, quod homo, attracto per inspirationem spiritu aëreo in pulmones non facillè in aquam submergatur; sed levitate aëris attracti super aqua detineatur. Sic etiam phiala aquâ repleta & in aquam immissa subitò submergetur: similiter si phiala per ignis violentiam liquefacta, in massam coaguletur, & in stagnum aliquod projiciatur, videbimus eam non aliter fundum derepente petere, quàm saxum aliquod grave: at si aëre impleatur eadem phiala, onus ejus virtute aëris elevabitur, in stagni seu aquæ superficie sustinebitur, nec ad fundum migrabit. Similiter si corporis humani vivi pondus respexeris, illudque cum mortui cadavere comparaveris, & differentiam diligenter examinaveris, cadaver ejus gravitate sua vivum corpus in pondere superare percipies; imò verò observabis, quod proportio ponderis & gravitatis in corpore & cadavere humano longè præcellat mensurâ & numero corporibus & cadaveribus cæterorum animalium, siquidem hominibus fide dignis credendum sit. Quare evidens est, quod lux vitalis in homine (quæ non modò solaris est & mundana, ut in cæteris animalibus, sed etiam divina & summa, quatenus afflatu Deiformi in hominem immissa) majorem habeat efficaciam ad elevationem corporis humani in altum, quàm habet lux cæterorum animantium. Præterea etiam experimento quodam possumus indagare, quantum luminis essentialis defecerit in corpore humano vivo, ad hoc, ut potuisset in altum evehi. Nam si vivum corpus hominis habeat in pondere 200.

libras

libras, & cadaver ejus exæquet libras 240. certum est, quod vigor lucis cum spiritu vitali in corpore vivo adhuc requisiverit 60. proportiones actuales, quibus corpus illud elevaretur in sphaeram Solis. Nam corpus solare in medio loco idèd suspenditur, quoniam ex æquali lucis & materiæ proportione componitur; ita ut in medio, ubi pyramides se interfecant, collocetur, atque ita semper virtute lucis incorruptibilis in perpetuum suspendatur, donec vincula à Creatore dissolvantur, *in cuius sola potestate est, teste Apostolo, animam à Spiritu dividere.* Nec credendum est, corpus hoc nostrum sordibus pollutum, & tenebris inquinatum in tali forma elevari posse. Nam virtute lucis copiosæ transfigurabitur, quem admodum tam sacrarum Scripturarum doctrina, quàm Philosophorum historiis instruimur. Nam primum in scripturis legimus, quod *Moyse facies adeò splenduerit, ut nō potuerint eum contueri Israëlita.* Sic etiā legimus, *Christum in monte Thabor Spiritus sancti lumine fuisse glorificatum atque transfiguratum.* Ita, *Paulus se ad tertium cælum raptum fuisse, fatetur:* Sed hi ad se iterum redeuntes, in terra mortui sunt. Veterū etiam Ethnicorum historicis monumentis proditum est: *Socratem fuisse ita transfiguratum, Solis luciferas ut vicerit lumine rotas & Alexandrum Magnum in India ingenti periculo circumventum, anima ita exarsisse, ut ipsis barbaris intuentibus, lumen effundere visus sit.* Theodorici etiam Pater è corpore toto scintillas profudisse narratur; Et scribitur de quodam sapiente, quod *scintillantes flamma ab eo hinc inde etiam cum sono profilierint;* Similiter in libro prodigiorum reperitur historia de homine quodam, è cuius capite flamma ignis satis magna exilire fuerit conspecta: In Bibliis etiam sacris scriptum habemus, quod, *virtute hujus lucis & Spiritus divini Philippus Apostol. baptizato Eunucho in India, statim inventus sit in Azoto;* Et de Habacuc similiter apud *Danielem* habetur consimilis relatio; Sic etiam 1. Reg. 18. 12. *Spiritus Jehovæ te deferet, nescio quò, &c.* Et 2. Reg. 2. 17. *Videndum, ne Spiritus Jehovæ fortè sustulit eum, & coniecit eum in aliquem montium, aut in aliquam vallium.* Narrat etiam *Philostratus*, quod virtute eadem *Apollonius Tyaneus* invisibiliter transiens subito oculis in tribunali astantium apparuerit, & paulo post juxta *Cumam* civitatem unum ex discipulis suis allocutus sit. Sic etiam *Enoch & Elias* igneo curru & lumine ingenti circumducti, in cælum vivi fuerunt rapti; sed in via transfigurati fuerunt, & purificati ab omni immunditie mortali, virtute luminis expurgantis ac sordes comburentis; quippe nemo facie corruptibili Deum potest intueri. Virtutem haud dissimilem attribuerunt Ethnici *Zoroastri & Romulo;* illum enim scripserunt transfiguratum, sursumque corpore sublatum; hunc in tonitru stupendo à patre suo Marte in cælum raptum monumentis reliquerunt Romani. Hujus lucis divinæ cum Spiritu potestatem agnoverunt *Avicbron Maurus, Avicenna Arabs* atque *Hippocrates Cous,* & tota præterea *Chaldæorum schola* fatetur, ac docet eam: quippe quorum omnium lucis hujus progressum animadvertentium sententia unanims erat, stupendam quandam menti nostræ inesse potentiam, qua fieri posse narrant, ut mens, tota acie in Deum defixa, divino numine impleatur, atque sic impleta numine, effusis radiis per singula media usque ad hoc crassum tenebrosū, grave & mortale corpus, copioso & efficaci sue lumine circumfundens atque circumsepiens illud syderi simile, ei que æquè coruscans reddat, atque adeò etiam radorum suorum plenitudine illud levitate quadam insigni, stupæ igne accensæ, seu fusi pulvere bombardico animati instar, tollat in altum, ea que ratione quoque aliquando corpus veluti spiritum è vestigio ad partes remotas transferat. Horum autem opinionibus ego, tum exemplis præcedentibus, tum etiam rationibus è philosophiæ armario seu sacrario depromptis persuasus, ad stipulari cogor; utpote quibus apertissimè video, absque mentis divinæ præsentia transfigurationem, regenerationem atque resurrectionem fieri non posse, & per consequens ex omnibus aliis creatu-